

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/77/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219200659
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6219200659.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. G. Č., T.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D. Y., pochádzajúceho z rodičov: matky V.. U. Y., T.. XX.X.XXXX, U. H. D. Y., G. XXX/XX, zastúpenej v konaní: JUDr. Roman Hojer s.r.o. advokátska kancelária, so sídlom Šustekova 51, 851 04 Bratislava, a otca V. Č., T.. XX.X.XXXX, U. H. C., I. XX, zastúpeného v konaní Mgr. Petrom Troščákom, advokátom v Prešove, Hlavná 50, o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, o určenie bydliska maloletému dieťaťu a o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 27P/277/2019-639 zo dňa 5.4.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. G. a určenie jeho bydliska.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. z v e r u j e mal. G. Č., T.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í a p o v i n n í maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. u r č u j e mal. G. bydlisko v okrese D. Y.,

III. o t e c j e p o v i n n ý prispievať na výživu mal. G. sumou 150 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 2.4.2019 opakovane do budúca,

IV. d l ž n é v ý ž i v n é za obdobie od 2.4.2019 do 31.3.2022 pre mal. G. vo výške 1 500 Eur p o v o ľ u j e súd otcovi splácať v 100 Euro mesačných splátkach, spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, až do úplného vyrovnania dlhu,

V. u p r a v u j e styk otca s mal. G. tak, že:

otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s mal. G.:

počas bežného roka:

každý páry týždeň v roku od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že každý páry mesiac matka odovzdá maloletého v mieste bydliska otca v určený deň a čas a v určený deň a čas ho od otca prevezme v mieste jeho bydliska a každý nepáry mesiac otec prevezme maloletého v mieste bydliska matky v určený deň a čas a v určený deň a čas maloletého matke odovzdá v mieste jej bydliska,

počas prázdnin a sviatkov:

počas letných prázdnin:

každý rok od 1.7. od 12.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod. s tým, že maloletého matka odovzdá otcovi v určený deň a čas v mieste jeho bydliska a v určený deň a čas ho od otca preberie v mieste jeho bydliska a od 1.8. od 12.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod. s tým, že otec prevezme maloletého v mieste bydliska matky v dohodnutý deň a čas a v mieste bydliska matky v dohodnutý deň a čas ho matke riadne odovzdá,

počas Vianočných sviatkov a zimných prázdnin:

každý páry rok od 22.12. toho ktorého roka od 12.00 hod. do 30.12. toho ktorého roka do 18.00 hod. a každý nepáry rok od 30.12. toho ktorého roka od 12.00 hod. do 6.1. nasledujúceho roka do 18.00 hod.,

počas jarných prázdnin:

každý páry rok od prvého dňa prázdnin, t.j. od pondelka od 12.00 hod. do posledného dňa prázdnin (t.j. do piatka) do 18.00 hod.,

počas Veľkonočných sviatkov:

každý nepáry rok od Zeleného štvrtka od 12.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod.

s tým, že počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov a jarných prázdnin je otec p o v i n ý maloletého prevziať v mieste bydliska matky v určený deň a čas a v mieste bydliska matky v určený deň a čas ho matke riadne odovzdať v páry rokoch

a matka je p o v i n n á maloletého odovzdať otcovi v určený deň a čas v mieste jeho bydliska a preberať ho od otca v určený deň a čas v mieste jeho bydliska v nepáry rokoch,

VI. matka je p o v i n n á maloletého na styk s otcom riadne pripraviť,

VII. v prevyšujúcej časti návrh matky a otca z a m i e t a ,

VIII. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a ,

IX. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 25 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1-4, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1-4, § 77 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine“).

4. Rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie tým, že G. je dieťa v útlom veku, ktoré začalo navštevovať I. školu v mieste svojho terajšieho bydliska, a to vo D. Y., kde sa zdržiava od 8. mesiacov svojho veku. Práve v tomto meste má momentálne maloletý vytvorené svoje väzby, kde žije aj rodina zo strany matky a kde s ním bola matka takmer celú svoju rodičovskú dovolenku. Matka v priebehu konania prezentovala, že sa chce presťahovať do H., kde vlastní byt a chce v tomto byte žiť a pracovať, avšak v priebehu konania v H. nežila, nemala tam zabezpečenú prácu, v jej byte bývali jej príbuzní, ktorí jej pomáhali s úhradou platieb spojených s užívaním bytu a jej brat jej pomáhal s platením hypotéky za tento byt. Súd považoval za dôvodné vo veku U. rokov zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky, nakoľko je na ňu citovo naviazaný, čo však neznamená, že by nemal rád aj svojho otca. Keďže však rodičia žijú v iných mestách, bolo potrebné zveriť maloleté dieťa do starostlivosti jedného z rodičov, pričom v súčasnom období z pohľadu súdu je podstatnejšie, aby maloletý mal stabilné rodinné prostredie a aby žil s osobou,

ku ktorej je momentálne viac citovo pripútaný. Keďže sa oňho celodenne stará matka, súd ho zveril do jej osobnej starostlivosti. Zároveň súd určil, že trvalé bydlisko maloletého bude v okrese D. Y., kde maloletý má od 8. mesiacov vytvorené väzby, začal tu navštevovať I. školu, býva tu so svojou matkou a má tu príbuzných zo strany matky. Vo vzťahu k výživnému súd konštatoval, že otec prispieval na výživu maloletého sumou 80 eur mesačne od mája 2019 na základe neodkladného opatrenia, maloletému zakupuje ošatenie, obuv, lieky, hygienické potreby, stravu v čase, keď je maloletý v jeho starostlivosti, pričom oblečenie a obuv si otec, ktoré zakúpi pre neho, necháva vo svojej domácnosti a matka používa ošatenie a obuv, ktoré zakúpi ona. V čase podania návrhu bola matka na rodičovskej dovolenke, jej príjem bol iba rodičovský príspevok a výživné zo strany otca, pričom rodinné prídavky poberal otec, ktorý tieto matke neodovzdával. Súd pri určení výšky výživného zohľadnil príjem otca, pričom otec bol riadne zamestnaný a jeho príjem v roku 2019 bol priemerne mesačne vo výške 1.196,32 eura netto, v roku 2020 1.266,85 eura netto a v roku 2021 1.194,67 eura netto. Zároveň súd rozhodol o dlžnom výživnom a spôsobe jeho zaplatenia. Vo vzťahu k úprave styku súd upravil tento styk kopírujúc viacmenej návrh otca a návrh matky, keďže došlo k viacerým zhodám v rámci úpravy styku otca s maloletým. Keďže matka žiadala určiť užšiu úpravu styku otca s maloletým, najmä čo sa týka bežného roka, pričom žiadala upraviť styk od piatka do nedele, v tejto časti jej súd návrh zamietol ako nedôvodný. Rovnako súd zamietol návrh otca, ktorý žiadal určiť, že bydlisko maloletého bude v meste C., pretože súd považoval za obvyklý pobyt dieťaťa bydlisko, kde sa momentálne maloletý zdržiava, kde má vytvorené väzby, kde navštevuje I. školu, kde má svojho pediatra a kde má rodinné zázemie. Súd zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal upraviť predbežne styk otca s maloletým, nakoľko nevidel dôvod na bezodkladný a nevyhnutný zásah súdu do pomerov medzi účastníkmi konania, čo sa týka úpravy styku otca s maloletým.

5. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

III. Obsah odvolaní matky a otca a vyjadrení k odvolaniam

6. V zákonom stanovenej lehote podala matka maloletého odvolanie proti výroku, ktorým bol určený styk otca s maloletým. Uviedla, že styk otca s maloletým končí po každom styku o 18-tej hodine, pričom každý páry mesiac odovzdáva a preberá maloletého v mieste bydliska otca, rovnako odovzdáva a preberá maloletého v mesiaci júl a tiež v nepárnych rokoch počas sviatkov. S paritou odovzdávania súhlasí, nie je vodička a musí sa prispôbovať verejnej doprave. Pokiaľ by cestovala hromadnou dopravou, tak by musela odcestovať autobusom z C. o 14-tej hodine a bola by vo D. Y. s maloletým o 19.45 hod. Z uvedeného dôvodu si musí zabezpečiť odvoz z a do W.. V prípade, že odcestuje z C. o 14.55 hod., tak pricestuje do W. o 18.10 hod. a v prípade, ak odcestuje z C. o 16.45 hod., tak pricestuje do W.J. o 19.55 hod. Následne je nutné presunúť sa ešte do D. Y., čo je cca 45 minút. V prípade, ak by styk skončil o 18-tej hodine, tak by stihla vlak o 21.15 hod. a v W.J. by bola o 0.48 hod. a odtiaľ jej trvá cesta v noci cca 1 hodinu kvôli divým zvieratám. Uvedené nie je v záujme maloletého, nakoľko by bol veľmi vyčerpaný a v pondelok by nemohol navštevovať C. F.. Z uvedeného dôvodu navrhla odvolaciemu súdu, aby prihliadal na uvedené skutočnosti a koniec styku v čase, keď preberá maloletého od otca v mieste jeho bydliska v C.Š. určil o 13.30 hod., aby bolo možné zabezpečiť maloletému čo najšetrnejšie cestovanie prostriedkami hromadnej dopravy do D. Y..

7. V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec, a to proti všetkým jeho výrokom I. - IX. z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h) CSP a § 62 ods. 1 CMP. Uvedené odvolanie podal otec prostredníctvom právneho zástupcu, ktorý bol uznesením súdu prvej inštancie č.k. 27P/277/2019-664 zo dňa 23.5.2022 vyzvaný, aby odvolanie, ktoré neobsahovalo všetky potrebné náležitosti, v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia doplnil a uviedol, z akých dôvodov rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa podaným odvolaním domáha. Následne otec zastúpený právnym zástupcom, advokátom, písomným podaním označeným ako „Prvé doplnenie odvolania“ zo dňa 8.6.2022 doplnil odvolanie a namietal, že súd prvej inštancie z protiprávneho konania matky nevyvodil žiadne dôsledky, naopak nekriticky ho akceptoval. Najmä výroky I. (o zverení maloletého G. do osobnej starostlivosti matky), II. (o určení bydliska maloletého G. v okrese D. Y.), III. (o výživnom), IV. (o dlžnom výživnom) a VII. (o zamietnutí návrhu otca v prevyšujúcej časti) sú nedostatočne odôvodnené s prihliadnutím na lakonickú právnu argumentáciu a taktiež nepresvedčivé s ohľadom na absenciu čo i len jedného odkazu na konštantnú rozhodovaciu prax vyšších súdov v skutkovo obdobných veciach. Uviedol, že matka deklaruje pred súdom, že momentálne je vo D. Y., no mieni sa premiestniť ďalej do

H.. Na základe vzájomnej dohody sa s otcom rozhodla založiť si rodinu v C., kde sa narodil maloletý G. a teda svojim narodením získal domov v C.. Po niekoľkých mesiacoch sa matka svojvoľne rozhodla odsťahovať od otca a premiestniť maloletého do D. Y. bez súhlasu otca. Podľa otca je nevyhnutné určiť bydlisko maloletého v C., ktoré je jeho domovom od narodenia. V prípade, že by sa matka rozhodla presťahovať do C. alebo do blízkeho okolia, navrhuje, aby maloletý G. bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s týždňovým intervalom, v prípade, že chce matka bývať v H., otec navrhne, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti a styk s matkou ostal neupravený podliehajúci dohode s matkou kedykoľvek by jej to vyhovovalo. Pokiaľ ide o úpravu počas prázdnin a sviatkov, je tam podľa názoru otca zhoda. Pokiaľ ide o letné prázdniny, návrh otca kopíruje úpravu súdom prvej inštancie okrem začiatku styku s tým, že tento navrhuje upraviť na 9.00 hod., rovnako tak počas zimných prázdnin a sviatkov navrhuje úpravu začiatku styku od 9.00 hod., avšak na rozdiel od súdom určenej úpravy navrhuje každý páry rok tento ukončiť 29.12. s tým, že matka maloletého v čase určenom na začiatok styku dopraví do miesta bydliska otca a v čase skončenia styku otec maloletého vráti do miesta bydliska matky. Pokiaľ ide o Veľkú noc, jeho návrh kopíruje súdom určenú úpravu, okrem toho, že matka dopraví maloletého do miesta bydliska otca a následne otec vráti maloletého do miesta bydliska matky. Zimné prázdniny boli uvedené, pokiaľ ide o jarné prázdniny, navrhuje ich upraviť spôsobom takým, že jarné prázdniny bude tráviť s maloletým každý druhý rok, či už páry alebo nepáry, čo sa týka preberania, platí to, čo uviedol skôr. Vo vzťahu k výživnému poukázal na aplikáciu českých tabuliek a navrhuje, že by bol schopný uhrádzať sumu 120 eur mesačne, pričom je potrebné vziať do úvahy aj majetkové pomery matky, ktorá nadobudla sumu 16.000 eur za podiel na byte, do ktorého investovala nižšiu sumu, ďalej poberá 600 eur mesačne titulom prenájmu bytu v H., ktorý neobýva a ktorý obývajú iné osoby. Ďalej prihladiť na špecifický výdavok otca, ktorý spočíval v tom, že zbytočne vzhľadom na svojvoľné rozhodnutie matky je nútený niekoľkokrát mesačne, alebo veľakrát do roka urobiť cestu do D. Y. a späť, čo ho stojí nemalé výdavky v súvislosti s kúpou pohonných hmôt, zabezpečením automobilu, pričom v súčasnosti je extrémne vysoká cena benzínu. Ďalej otec predložil rozsiahle dôkazy, čo všetko zakúpil maloletému G. a žiada započítať tieto svoje výdavky. Namieta, že súd prvej inštancie nevyšetřil sumu na odôvodnené potreby maloletého G., matka sa zamestnala, pracuje v H., kde dosahuje príjem, ktorý je potrebné zistiť. Vo vzťahu k výroku IV. o dlžnom výživnom v sume 1.500 eur za obdobie od 2.4.2019 do 31.3.2022 otec znáša zásadnú odvoláciu námietku spočívajúcu v tom, že tento výrok je absolútne neodôvodnený, pretože nie je možné zistiť, čo konkrétne súd prvej inštancie započítal v prospech otca na plnenie vyživovacej povinnosti. Vo vzťahu k výroku VIII. o zamietnutí návrhu na zmenu neodkladného opatrenia namieta, že tento výrok je zjavne nezákonný a nelogický. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, eventuálne zmeniť napadnutý rozsudok a určiť maloletému G. bydlisko v C., zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s týždenným intervalom, výživné neurčiť. Zároveň navrhol zmeniť výrok VIII. tak, že súd zmení aktuálne nariadené neodkladné opatrenie, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým G. počas bežného týždňa, každý páry týždeň v roku od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas prázdnin, sviatkov, počas letných prázdnin každý rok, od 1.7. od 12.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod., a od 1.8. od 12.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov a zimných prázdnin, každý páry rok od 22.12. od 12.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod., a každý nepáry rok od 30.12. od 12.00 hod. do 6.1. do 18.00 hod., počas jarných prázdnin, každý páry rok, od pondelka od 12.00 hod. do piatka do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov, každý nepáry rok od Zeleného štvrtka od 12.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod. s tým, že matka odovzdá dieťa otcovi v mieste jeho bydliska pri začatí styku, a po skončení styku otec odovzdá dieťa matke v mieste jej bydliska.

8. K odvolaniu matky otec vo vyjadrení uviedol, že je zamerané primárne na komfort matky a nemá nič spoločné s najlepším záujmom maloletého G.. Je na voľbe matky, akým spôsobom vykoná prepravu, pričom súd do toho nijako nevstupuje. Styk otca s maloletým G. nemôže byť závislý od existencie spojov verejnej hromadnej dopravy. Otec považuje odvolanie matky za nedôvodné.

9. V ďalšom doplnení odvolania otec zdôraznil, že matka prestala rešpektovať povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletého G. a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y., do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 27P/277/2019, pretože si našla prácu v H. v spoločnosti F. X., Z.G., a kvôli tomu sa aj s maloletým G. presťahovala do H. do bytu, ktorý vlastní, na adrese Ž. X D. H.. Matka robí všetko preto, aby medzi maloletým G. a otcom vytvorila čo najväčšiu geografickú vzdialenosť, a tým úplne otca obmedzila v jeho právach.

10. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca zdôraznila, že faktom je, že rodičia maloletého nežili v spoločnej domácnosti predtým, ako matka otehotnela, a z bežných víkendových stretnutí nebolo možné identifikovať agresívne a zvláštne správanie sa otca, s ktorým začala matka zdieľať spoločnú domácnosť až v posledných štádiách tehotenstva. Nemohla chodiť do obchodov, neraz bola hladná, neraz musela vyutierať celú kúpeľňu na sucho, aby neostal jeden flak, šálky museli byť uložené všetky rovnako a lyžičky smerovať jedným smerom. Konanie otca sa vyostrilo po narodení maloletého, kedy dochádzalo k zvýšeným kontrolám zo strany otca a vytvoreniu takého psychického napätia, ktoré matka nezvládla a odišla späť do D. Y.. Otec maloletého navštevoval vo D. Y. až do času, kým fyzicky nezaútočil na matku, chytil ju pod krk, po tom, čo sa ju zastala stará matka maloletého, začal útočiť aj na ňu. Odsťahovanie matky zo spoločnej domácnosti bolo z dôvodu negatívneho správania sa smerom k matke, keďže nezniešla jeho agresívne správanie. Nakoľko maloletý bol v danom čase v nízkom veku a matka bola psychicky vyčerpaná, neodťahovala sa do svojho bytu v H., ale k svojej matke, ktorú potrebovala ako ochranu pred konaním otca. Maloletý má X rokov, je výrazne fixovaný na osobu matky, a matka je centrom jeho pozornosti. Pre maloletého je domovom miesto, kde sa nachádza jeho matka. Otec okrem súdom určeného výživného žiadnym spôsobom neprispieva na výživu maloletého, od 1.8.2022 už neprináležia matke žiadne príspevky, jedine podpora v hmotnej núdzi. K nadobudnutému 16.000 euróvemu podielu na byte, do ktorého investovala nižšiu sumu, uvádza, že finančné prostriedky, ktoré investovala do bytu požičala aj s úrokom, ktoré teda bolo nutné aj s úrokmi vrátiť. K tvrdeniu, že poberá 600 eur mesačne za prenájom bytu uvádza, že v danom byte býva neter matky, ktorá uhrádza len energie, práve naopak, matka musí hradiť hypotéku za uvedený byt. Otec nikdy nebol s maloletým v čase choroby a starostlivosť mu zabezpečovala výhradne matka. Navrhla odvolaciemu súdu, aby návrh otca v celom rozsahu zamietol.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolania rodičov nie sú dôvodné.

12. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolacie námietky oboch rodičov maloletého je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd rozhodol o zverení maloletého G. do osobnej starostlivosti matky a zastupovaní maloletého, správe jeho majetku oboma rodičmi (výrok I.), o určení bydliska maloletému G. v okrese D. Y. (výrok II.), určení výživného zo strany otca k maloletému vo výške 150 eur mesačne (výrok III.), o výške dlžného výživného (výrok IV.), o úprave styku otca s maloletým G. počas bežného roka, prázdnin a sviatkov a režime prevzatia maloletého a jeho odovzdávania a povinnosti matky maloletého na styk s otcom riadne pripraviť (výroky V., VI.), o zamietnutí návrhu matky a otca v prevyšujúcej časti (výrok VII.), o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia (výrok VIII.), a o trovách konania (výrok IX.).

13. Otec svoju odvoláciu argumentáciu postavil na svojom presvedčení, že výroky I. (o zverení maloletého G. do osobnej starostlivosti matky), II. (o určení bydliska maloletého G. v okrese D. Y.), III. (o výživnom), IV. (o dlžnom výživnom) a VII. (o zamietnutí návrhu otca v prevyšujúcej časti) sú nedostatočne odôvodnené s prihliadnutím na lakonickú právnu argumentáciu a taktiež nepresvedčivé s ohľadom na absenciu čo i len jedného odkazu na konštantnú rozhodovaciu prax vyšších súdov v skutkovo obdobných veciach. Napadnutý rozsudok považuje najmä vo výrokoch I., II., III., IV. a VII. za neodôvodnený, nepreskúmateľný, zjavne svojvoľný a arbitrárny, pretože nerešpektuje platnú právnu úpravu a rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR v otázke rozsahu kvality odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

14. Vo vzťahu k uvedeným odvolacím námietkam otca odvolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto

odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj napr. IV.ÚS 252/2004, I.ÚS 50/2004, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003). Za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení, skutkový (skutočný) stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Stručne možno zhrnúť, že odlišný názor účastníka konania vo vzťahu k hodnotiacemu úsudku súdu nečiní rozsudok nepreskúmateľným ani nezákonným. Napokon je potrebné dodať, že terajšia právna úprava vyplývajúca z Civilného sporového poriadku, konkrétne z ust. § 387 ods. 3 umožňuje odvolaciemu súdu zaoberať sa vo vlastnom odôvodnení rozhodnutia aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie, z čoho vyplýva, že zákonodarca čiastočnú neodôvodnenosť rozhodnutia nepovažuje za takú vadu konania, ktorá by účastníkom konania odnímalala možnosť konať na súde, a to obzvlášť s poukazom i na ustanovenia Civilného mimosporového poriadku, v rámci ktorého odvolací súd nie je viazaný jednak odvolacími dôvodmi a ani rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

15. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovacím rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku prvej inštancie, s ktorým tvorí jeden celok (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/40/2018 zo dňa 18.7.2018).

16. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel k správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Súd prvej inštancie je vo svojej rozsiahlej a zrozumiteľnej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220ods.2 CSP. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty rodičov v odvolaní.

17. K otcom namietanému odvolaciemu dôvodu, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, je potrebné uviesť, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§191 CSP) a vyhodnotenie uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov neznamená ľubovôľu. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, teda relevancie vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam, zákonnosti

z pohľadu jeho získania, ako aj vykonania a z hľadiska pravdivosti, teda hodnovernosti jeho zdroja. Následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Súd k nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov môže v zásade dôjsť len nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, prípadne porušením pravidiel formálnej logiky. Posúdenie úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a hodnotiace úvahy súdu, na základe správne a zákonne vykonaných dôkazov bez mylnej interpretácie z nich vyvedených skutočností však nie je možné považovať za nesprávne skutkové zistenie.

18. Pokiaľ otec poukazoval na nevykonanie dôkazov, odvolací súd môže len zdôrazniť, že dôkazy, ktoré súd považuje pre svoje rozhodnutie za významné (zvyšné dôkazy, ktoré považuje za nedôležité, nepodstatné, duplicitné, neplatné resp. neúčinné, nevzťahujúce sa k veci vytriedi a nehodnotí), súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky vo vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, pričom jeho hodnotiacia úvaha musí zodpovedať zásadám logiky, vychádzať zo zisteného skutočného stavu veci, musí byť preskúmateľná odvolacím súdom. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že sa uvedeným postupom pri hodnotení dôkazov riadil. Pokiaľ súd prvej inštancie niektoré z návrhov na vykonanie dokazovania považoval za nesúvisiace s danou vecou, nadbytočné, nemajúce pre vec význam, resp. preukazujúce nesporné tvrdenia alebo už preukázané skutočnosti, bolo legitímnou možnosťou súdu prvej inštancie tieto dôkazy vytriediť a nehodnotiť ich.

19. Ani odvolací súd nepovažoval za potrebné doplňovať dokazovanie, pretože skutočný stav zistený súdom prvej inštancie bol dostatočný pre prijatie rozhodnutia o najvhodnejšej úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. G.. Odvolací súd konštatuje, že vyjadrenia účastníkov konania zisťoval súd prvej inštancie priebežne a odvolací súd má za to, že ich ďalší výsluch nie je potrebný aj vzhľadom na ich vzájomný konflikt a napätie, ktoré vyvolávali vzájomné jednotlivé vyjadrenia. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že vzhľadom na dĺžku konania a doposiaľ vykonané dokazovanie, s poukazom aj na hospodárnosť konania, ako aj stanovisko kolízneho opatrovníka, by doplňovanie dokazovania aj podľa názoru odvolacieho súdu neprinieslo žiadne nové výsledky vzhľadom na už ustálený skutočný stav veci zistený ďalšími dôkazmi, realizovanými na súde prvej inštancie, správami kolízneho opatrovníka a ktorý vyplynul i z celkového správania sa účastníkov v priebehu súdneho konania, ktoré začalo už v roku 2019.

20. Zo zisteného skutočného stavu veci a obsahu preskúmaného spisu vyplýva, že rodičia maloletého viedli spoločnú domácnosť v C. na ulici I. XX, kde maloletý G. žil od svojho narodenia do novembra 2018, kedy po nezhodách odišla matka s maloletým zo spoločnej domácnosti a spočiatku začala bývať s maloletým u svojej matky vo D. Y., a následne sa presťahovala s maloletým do podnájmu. Otec s presťahovaním maloletého nesúhlasil, zotrval na tom, že maloletý má trvalé bydlisko v meste C., kde sa aj narodil, a kde sa s matkou dohodli, že sa aj narodí a žiadal, aby súd určil, že bydlisko maloletého je v meste C.. Po odchode zo spoločnej domácnosti otec začal navštevovať maloletého vo D. Y. spočiatku v domácnosti matky, avšak po nezhodách, kedy matka zavolała políciu žiadala, aby viac otec do jej domácnosti nechodil. Napriek tomu sa otec s maloletým pravidelne stretáva, pravidelne za ním cestoval. Obaja rodičia majú radi svojho syna, obaja sú vybavení rodičovskými kompetenciami, dokážu sa o maloletého postarať po všetkých stránkach a zabezpečujú mu všetko potrebné, čo je dôležité pre jeho zdravý, harmonický vývin. Maloletý je v útlom veku, navštevuje I. školu vo D. Y., kde sa zdržiava od 8. mesiacov. Vzťah rodičov je však napriek ich schopnosti o mal. syna sa postarať vážne narušený, ich komunikácia je značne konfliktná, a to naďalej, aj v priebehu celého súdneho konania. Rodičovský konflikt bráni rodičom, aby sa dohodli na úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností, a príčiny tohto stavu prezentujú rodičia diametrálne odlišne. Tento ich konflikt a neschopnosť sa konštruktívne sa dohodnúť v záujme syna, sa výrazne premietol do rôznych návrhov rodičov na nariadenie neodkladných opatrení, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie i odvolací súd (uvedené bod 12., 13., 19., 38., 39. odôvodnenia).

21. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

22. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa

zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

23. V preskúmanom prípade má najvyššiu prioritu najlepší záujem mal. G.. Ten vyhodnocuje súd v každej jednotlivéj veci osobitne, za pomoci kritérií, demonštratívne vymedzených zákonodarcom v čl. 5 Zákona o rodine.

24. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku otca vo vzťahu k forme osobnej starostlivosti matky, túto vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnenú. Odvolací súd v rovine vyhodnotenia vhodnosti osobnej starostlivosti matky poukazuje primerane a podporne na to, že v súčasnosti je výchovné prostredie matky najvhodnejšie na zabezpečenie zdravého fyzického, sociálneho a psychického vývoja maloletého. Odvolací súd zdôrazňuje, že závery súdu prvej inštancie sú presvedčivé aj vo vzťahu analýzy vzájomných vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, skúmania osobnostných predpokladov rodičov pre zabezpečenie ďalšej starostlivosti o maloletého, dopadu konfliktov medzi rodičmi na maloleté dieťa a aj pokiaľ ide o skúmanie vhodnosti výchovného prostredia pre maloleté dieťa. Odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti záverov súdu prvej inštancie, ktorý svoje rozhodnutie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky založil aj v kontexte ďalších vykonaných dôkazov (rozvedených podrobne v odôvodnení napadnutého rozsudku, bod 10. odôvodnenia). Odvolací súd sa rovnako ako súd prvej inštancie priklonil k rešpektovaniu prvoradého záujmu maloletého a s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávanej veci považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky za správne. Súd vyhodnocoval záujem maloletého spoločne so všetkými skutočnosťami, ktoré vyšli počas konania najavo a následne ich vyhodnotil nielen vo vzťahu k aktuálnym, ale aj budúcim vývinovým a vzťahovým potrebám maloletého, zohľadnil všetky kritériá významné pre rozhodnutie o vhodnej forme osobnej starostlivosti o maloletého, vysporiadal sa s najvýznamnejšími skutkovými okolnosťami.

25. Vzhľadom na uvedené nie je dôvodná odvolacia argumentácia otca, že súd prvej inštancie pochybil, keď z protiprávneho konania matky nevyvodil žiadne dôsledky, naopak viac-menej mlčky a nekriticky akceptoval protiprávne konanie matky a toto jej protiprávne konanie povýšil na dobré, správne, zákonné. Život prináša rôzne situácie, pri ktorých môže dôjsť k nezhode pri podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, na ktorom by sa v prvom rade mali rodičia vždy dohodnúť. Matka argumentuje, že s otcom dieťaťa nežili v spoločnej domácnosti predtým ako otehotnela, a z bežných víkendových stretnutí nebolo možné identifikovať agresívne a zvláštne správanie sa otca, s ktorým začala matka zdieľať spoločnú domácnosť až v posledných štádiách tehotenstva. Tvrdí, že konanie otca sa vyostriло po narodení maloletého, kedy dochádzalo k zvýšeným kontrolám zo strany otca a vytvoreniu takého psychického napätia, ktoré matka nezvládla a preto odišla do D. Y.. Nakoľko maloletý bol v danom čase v nízkom veku a matka bola psychicky vyčerpaná, neodstáhovala sa do svojho bytu v H., ale k svojej matke, ktorú potrebovala ako ochranu pred konaním otca. Naopak otec považuje odchod matky za protiprávne konanie. Je nesporné, že v tejto situácii maloletý G. potrebuje, aby sa pomery medzi rodičmi stabilizovali, aby si rodičia svoje nezhody vyriešili, keďže iba v takomto prostredí môže maloleté dieťa zdarne prosperovať. V predmetnej veci si rodičia zjavne nevedomujú, že syna vystavujú napätiu, ktoré nie je v jeho záujme. Rodičia, ktorí spolu nekomunikujú, berú dieťaťu emocionálne istoty a ohrozujú a brzdia jeho vývoj, aj keď dieťa má vysoké predpoklady dobre napredovať. Maloletý G. potrebuje, aby jeho pomery boli stabilizované a vyrastal v pokojnom prostredí bez napätia a rodičovských konfliktov, keďže vzájomnými konfliktmi rodičia škodia predovšetkým maloletému. V tomto konkrétnom prípade, v ktorom z obsahu spisu vyplýva vysoká komplikovanosť vzájomného vzťahu oboch rodičov, odvolací súd považuje za potrebné na nich apelovať, aby svoje vlastné záujmy podriadili záujmu syna, ktorý má právo na pokojné a nerušené detstvo nezaťažované konfliktami rodičov i za situácie, kedy títo ako partneri spolu nežijú. G. bude čoskoro vo veku, kedy si na základe správania sa rodičov vytvorí svoje modely správania, a kedy pozorovaná neschopnosť rodičov dohodnúť sa v základných otázkach týkajúcich sa starostlivosti a výchovy detí (ktoré sú prvoradou prioritou rodičov) môže byť vo vzťahu

k deťom v konečnom dôsledku kontraproduktívna. Odvolací súd poukazuje na to, že v súčasnosti je maloletý G. v útľom veku, navštevuje I. školu vo D. Y., kde sa zdržiava od 8. mesiacov svojho veku, a kde má momentálne vytvorené svoje väzby, kde žije aj rodina zo strany matky a kde s ním matka strávila takmer celú svoju rodičovskú dovolenku. Odvolací súd dospel v preskúmanej veci k záveru, že v je v záujme mal. G., aby vyrastal v domácnosti matky, keďže je vo veku X rokov, je na ňu citovo naviazaný, pričom správne konštatoval súd prvej inštancie, že v súčasnom období je podstatnejšie, aby maloletý mal stabilné rodinné prostredie a aby žil s osobou, ku ktorej je momentálne viac citovo pripútaný, keďže sa oňho celodenne stará matka. Z uvedených dôvodov bol podľa názoru odvolacieho súdu správny nielen záver o zverení dieťaťa matke (výrok I.), ale i záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k určení trvalého bydliska maloletého v okrese D. Y. (výrok II.), sledujúc jeho najlepší záujem.

26. V priebehu odvolacieho konania otec zdôraznil, že matka prestala rešpektovať povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletého G. a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y., do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 27P/277/2019, pretože si našla prácu v H. v spoločnosti F. X., Z..G., a kvôli tomu sa aj s maloletým G. presťahovala do H. do bytu, ktorý vlastní, na adrese Ž. X D. H. a teda matka robí všetko preto, aby medzi maloletým G. a ním vytvorila čo najväčšiu geografickú vzdialenosť, a tým úplne otca obmedzila v jeho právach. K uvedenému odvolací súd vyslovuje, že premiestnenie mal. dieťaťa tak ďaleko od miesta pôvodného bydliska a bez súhlasu otca, nie je v súlade so zákonom. Nedodržaním postupu rozhodovania o podstatných veciach, týkajúcich sa mal. dieťaťa v súlade s ust. § 35 Zákona o rodine, si matka výkon rodičovských práv a povinností bude uzurpovať, čím poprie význam ust. § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine, v zmysle ktorého nositeľmi rodičovských práv a povinností sú obaja rodičia. Odvolací súd dôrazne upozorňuje matku, že svojim konaním nesmie narušiť stabilitu výchovného prostredia mal. dieťaťa, fakticky ho obmedziť v kontakte s otcom, zmeniť mu zariadenie predškolskej dochádzky, bez vedomia a súhlasu otca. Zmenu výkonu rodičovských práv a povinností môže riešiť len kooperáciou s otcom, resp. podaním návrhu na súd podľa § 35 Zákona o rodine, inak vážne svojim konaním zasiahne do rodinných väzieb, tým, že uprednostní svoje záujmy, nielen pred záujmami otca, ale predovšetkým mal. syna. Už v minulosti odvolací súd vyslovil, že rodičovský vzťah považuje odvolací za najvrúcnejšie spoločenské vzťahy, preto ich bude všemocne chrániť. Výčitky súdu smerujú voči matke mal. dieťaťa, pretože nie ten rodič je kompetentný, ktorý pred súdom slovne chráni dieťa pred druhým rodičom, ale ten, ktorý si uvedomí dôležitosť postavenia tohto druhého rodiča v živote mal. dieťaťa a za tým účelom, sledujúc blaho svojho dieťaťa, vykoná všetko, čo je v jeho silách, aby rodičovské vzťahy zachoval.

27. Súd prvej inštancie dôvodne upravil aj zastupovanie maloletého a spravovanie jeho majetku v bežných veciach, k čomu určil obidvoch rodičov (výrok I.). Zásadne totiž platí, že obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti vrátane zastupovania a správy majetku maloletého dieťaťa, okrem prípadov, keď jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, prípadne mu bol výkon rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. O takýto prípad však v prejednávanej veci nešlo a nebol zistený žiaden dôvod odkloniť sa od takejto úpravy.

28. Obaja rodičia podali odvolanie aj proti úprave styku otca so synom. K uvedenému odvolací súd uvádza, že súd upravoval styk otca s maloletým G. (výrok V.), ktorý viac-menej kopíruje návrh otca a návrh matky, keďže došlo k viacerým zhodám v rámci úpravy styku otca s maloletým medzi nimi. Rodičia sa dohodli, že maloletý bude tráviť každý párný týždeň v roku u otca, pričom matka žiadala stretnutia od piatku do nedele a otec ich žiadal od štvrtka do nedele. V rámci bežnej úpravy styku súd určil, že každý párný mesiac bude matka odovzdávať maloletého v mieste bydliska otca v určený deň a čas a každý nepárný mesiac otec prevezme maloletého v mieste bydliska matky v určený deň a čas a aj ho tam matke odovzdá. Počas prázdnin a sviatkov sa rodičia dohodli na úprave styku tak, že sa otec s ním bude stretávať od 1.7. do 15.7. a od 1.8. do 15.8. každý rok s tým, že súd upravil čas odovzdávania maloletého na 12.00 hod. tak, aby vzhľadom na vzdialenosť medzi bydliskami rodičov bolo možné maloletého včas odovzdať. Zároveň súd určil, akým spôsobom a kto bude maloletého počas letných prázdnin odovzdávať a preberať. Počas vianočných sviatkov a zimných prázdnin sa rodičia dohodli, že otec bude s maloletým tráviť každý párný rok od 22.12., pričom súd určil, že to bude od 12.00 hod. a bude ho odovzdávať 30.12. o 18.00 hod. Každý nepárný rok s ním bude od 30.12. od 12.00 hod. do 6.1. nasledujúceho roka do 18.00 hod. Počas veľkonočných sviatkov sa rodičia dohodli, že otec bude s maloletým každý nepárný rok od Zeleného štvrtka od 12.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod. a otec žiadal tiež upraviť jarné prázdniny, s čím súd súhlasil, pričom tieto jarné prázdniny otec bude tráviť s maloletým každý párný rok od prvého dňa prázdnin od pondelka od 12.00 hod. do posledného dňa prázdnin, to je do piatku do 18.00

hod. Zároveň súd vymedzil, akým spôsobom sa bude maloletý odovzdávať a preberať počas sviatkov a prázdnin s tým, že maloletého bude preberať otec v mieste bydliska matky v určený deň a čas a ho aj matke riadne odovzdá v párných rokoch a matka bude maloletého odovzdávať otcovi v mieste jeho bydliska a preberať ho od otca v nepárných rokoch. Zároveň súd určil, že matka je povinná pripraviť maloletého na stretnutie s otcom nielen po materiálnej stránke, ale najmä po psychickej stránke tak, aby sa maloletý na svojho otca tešil a prežil s ním stretnutie plnohodnotne.

29. Pre zdravý vývin maloletého dieťaťa je v prvom rade potrebná konštruktívna komunikácia rodičov, bez spochybňovania schopností druhého rodiča a vzájomného osočovania. V danom prípade však táto komunikácia úplne absentuje. Odvolací súd konštatuje, že súd pri rozhodovaní o úprave styku dbal o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd prvej inštancie touto úpravou vychádzal z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov.

30. Odvolací súd sa stotožnil s úpravou styku súdom prvej inštancie a s jeho dôvodmi (bod 46., 47. odôvodnenia) akceptujúc právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, keďže je zverené len do starostlivosti matky, pri zachovaní práva otca, priblíženiu sa k zásade, aby sa rovnakou mierou mohol starať a podieľať na výchove svojho syna, rešpektujúc jeho najlepší záujem. V danej veci správne súd určil matke povinnosť podieľať sa na odovzdávaní a preberaní dieťaťa u otca, keďže matka sa zo spoločnej domácnosti presunula bez jeho súhlasu. Nejde len o celkové množstvo stráveného času s dieťaťom z hľadiska celého kalendárneho roku, ale ide aj o to, v akom období sa styk rodiča s dieťaťom uskutočňuje. Pre dieťa a jeho budúcnosť má veľký význam, aby sa do jeho výchovy zapojili obaja rodičia tak, aby dieťa mohlo čo najviac ťažiť zo znalostí, skúseností, výchovných schopností oboch rodičov a nielen jedného z nich. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dostatočne zohľadnil existujúce pomery rodičov, vzdialenosť bydlísk a vek dieťaťa, v ktorom je pre dieťa nevyhnutný častý a pravidelný kontakt s rodičom, ktorému nie je zverené do osobnej starostlivosti tak, aby sa vzťah dieťaťa k tomuto rodičovi udržiaval a prehľboval a teda správne rozhodol o rozsahu a frekvencii styku otca s maloletým. Vedený týmito úvahami odvolací súd odmieta akceptovať požiadavku matky na realizáciu styku uvedenej v odvolaní, keďže sa s maloletým presťahovala bez súhlasu otca do D. Y., prihladajúc na to, že nemožno od otca spravodlivo požadovať, aby negatívne dôsledky tohto rozhodnutia matky znášal iba on (či už z hľadiska cestovania alebo finančných nákladov). Komplikácie spojené, podľa názoru matky, pri takto nastavených podmienkach styku (najmä pri cestovaní) súd nemohol považovať za rozhodujúce, pretože tu prevažuje záujem maloletého na zachovaní styku s otcom, navyše tieto si zapríčinila matka samotná.

31. Spornou otázkou výkonu rodičovských práv a povinností ostáva aj výška vyživovacej povinnosti otca. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 150 eur mesačne. Pri rozhodovaní zohľadnil odôvodnené potreby mal. G. aj príjmové pomery otca, ako mu to ukladá ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Otec s rozhodnutím súdu nesúhlasí. Po oboznámení sa s obsahom spisu však odvolací súd považuje napadnutý rozsudok vo výroku o výživnom a dlžnom výživnom (III. a IV.) za vecne správny, pričom prijatý právny záver argumentuje odvolací súd nasledovne.

32. Podľa názoru odvolacieho súdu bol v preskúmvanej veci dostatočne a správne zistený skutočný stav a vec bola správne právne posúdená. Mal. G. bol v čase rozhodovania súdom prvej inštancie vo veku X rokov. Svojou výchovou a výživou je prirodzene odkázaný na svojich rodičov, u ktorých vyživovacia povinnosť má mať prednosť pred ostatnými ich výdavkami. Osobne sa o mal. dieťa stará matka, pričom výkon jej osobnej starostlivosti je potrebné vziať do úvahy v zmysle ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine aj v kontexte vyživovacej povinnosti. Okrem toho, matka bola v čase začatia konania na rodičovskej dovolenke, objektívne preto bola vylúčená z pravidelnej pracovnej činnosti, ktorá by zlepšila jej príjmovú situáciu. V takýchto situáciách sa štandardne očakáva, že finančne zabezpečí upokojuvanie potrieb mal. dieťaťa otec.

33. Odôvodnené potreby mal. G. boli v konaní kvantifikované a zhrnuté v bode 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Výdavky matky predstavujú stravu v sume 20 eur mesačne (tu odvolací súd zdôrazňuje, že je všeobecne známou skutočnosťou, že od januára 2023 je tento výdavok na stravu na dieťa v I. škole zvýšený na sumu 50 eur mesačne), školné 22 eur mesačne, ročne sa skladajú na Mikuláša po 5 eur, v prípade potreby mu matka zakupuje do Š. hygienické potreby. Zároveň mu

platí životné poistenie v sume 22 eur mesačne, oblečenie a obuv v sume 70 eur mesačne, hygienu a plienky, keďže je ešte v noci plienkovaný, v sume 30 eur mesačne. Odvolací súd považuje súdom prvej inštancie určenú sumu 150 eur mesačne za adekvátnu jeho potrebám s poukazom na príjem, schopnosti a možnosti otca. Je nepochybné, že výživné v prepočte 5 eur na deň (150/30 dní) je pri aktuálnych cenách nevyhnutných výdavkov maloletého na bývanie, potraviny, drogériu, oblečenie a obuv, lieky, školné primerané do takej miery, že nie je potrebné podrobne dokazovať existenciu a výšku týchto výdavkov. Matkou prezentované výdavky na zabezpečovanie výživy mal. G. nevybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd. Súdom určené výživné zodpovedá matkou preukázaným výdavkom a neprevyšuje odôvodnené potreby mal. syna. V súčasnej spoločenskej situácii charakteristickej výraznou infláciou a významným nárastom cien základných potravín, je dôvodné očakávať, že výživné v sume 150 eur mesačne bude z veľkej časti spotrebované práve na stravné. Opomíňať nemožno ani ošatenie či obuv, ktoré vyžadujú častú obmenu pre rýchly fyzický vývin mal. dieťaťa, typický pre jeho vek.

34. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otec prispieval na výživu maloletého sumou 80 eur mesačne od mája 2019 na základe neodkladného opatrenia. Okrem toho maloletému zakupuje ošatenie, obuv, lieky, hygienické potreby a stravu v čase, keď je maloletý v jeho starostlivosti, pričom oblečenie a obuv si otec, ktoré zakúpi pre neho, necháva vo svojej domácnosti a matka používa ošatenie a obuv, ktoré zakúpi ona. V čase podania návrhu bola matka na rodičovskej dovolenke, jej príjmom bol iba rodičovský príspevok a výživné zo strany otca, pričom rodinné prídavky poberal otec, ktorý tieto matke neodovzdával. Otec bol riadne zamestnaný a jeho príjem v roku 2019 bol priemerne mesačne vo výške 1.196,32 eur netto, v roku 2020 1.266,85 eur netto a v roku 2021 1.194,67 eur netto.

35. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku vo výroku o určení výživného zistil, že súd prvej inštancie správne ustálil osobné a majetkové pomery oboch rodičov, a tiež odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, z čoho mal za preukázané, že na strane otca ako povinnej osoby vo vzťahu k maloletému, sú dané dostatočné pomery pre to, aby boli potreby maloletého pokryté výživným v rozsahu, v akom určil súd prvej inštancie, t.j. vo výške 150 eur mesačne pre dieťa. Odvolací súd pri určení výživného nezistil vybočenie z medzí zaužívanej rozhodovacej činnosti súdov.

36. Pre konkretizáciu výšky výživného vzal odvolací súd do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti Českej republiky z roku 2010, tzv. tabuľkové výživné. V kontexte uplatnených odvolacích námietok odvolací súd uvádza, že tabuľkové výživné je prostriedkom štandardizácie rozhodovacej činnosti súdov, vždy však len s odporúčacím charakterom. Jeho vytvorenie je vo svojej podstate analýzou rozhodovacej činnosti v obdobných skutkových okolnostiach, a jeho použiteľnosť v preskúmanom prípade umožňuje blízkosť právneho prostredia Českej republiky. Zákonná úprava pre aplikáciu tabuľkového výživného nie je dôvodná, keďže nemá záväzný charakter, zároveň nahrádza aktivitu, ktorý by inak musel vykonať odvolací súd, aby nastolil princíp právnej istoty a zabezpečil vo svojej rozhodovacej činnosti, že v skutkovo obdobných veciach nebude rozhodované rozdielne.

37. Vekovej kategórii mal. G. prislúcha štandardne 11-15% z čistého príjmu povinného rodiča. Pri zistenom príjme otca od 1.100 do 1.200 eur mesačne v rozhodnom období, určené výživné 150 eur mesačne predstavuje 12 až 13 % čistého príjmu otca, čo je na spodnej hranici. Zároveň pri dnešných cenách vyznieva absurdne odvolacia argumentácia otca, že takto určené výživné značne prevyšuje odôvodnené potreby maloletého G., čím sú z tohto výživného uspokojované aj potreby iných osôb, a to potreby matky a jej rodinných príslušníkov. Odvolací súd konštatuje, že v súčasnosti vzhľadom na nárast cien je nepochybné, že platenie výživného 150 eur bude celkom spotrebované na primárny účel, a teda uspokojovanie odôvodnených potrieb G..

38. Taktiež je nelogická argumentácia otca vo vzťahu k majetkovým pomeroch matky (namietané nadobudnutie 16.000 eur za podiel na byte, do ktorého investovala nižšiu sumu, ďalej 600 eur mesačne titulom prenájmu bytu v H., ktorý neobýva a ktorý obývajú iné osoby). Tieto námietky otca vo vzťahu k majetkovým pomeroch matky odvolací súd nepovažoval za relevantné pre rozhodovanie o výživnom, nakoľko v konaní bolo preukázané, že matka si riadne plní vyživovaciu povinnosť k synovi, prevažne poskytovaním vecných plnení ako je bývanie, strava, nákup, ošatenie, zabezpečením zdravotnej starostlivosti a podobne a nepochybnou osobnou starostlivosťou. Okrem toho matka v konaní preukázala a vysvetlila svoje výdavky, preto odvolací súd nevidel dôvod podrobnejšie sa nimi zaoberať. Odvolací súd dospel k záveru, že eventuálne zníženie výživného pre G. by znamenalo posunúť zodpovednosť

otca za zdravie a život dieťaťa na matku (druhého rodiča), ktorá sa osobne o dieťa stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nemu, čo by bolo nepochybne v rozpore so Zákonom o rodine.

39. Vo vzťahu k námietke otca zohľadniť špecifický výdavok otca v súvislosti so stykom s maloletým, k tomu odvolací súd uvádza, že uvedené súd prvej inštancie zohľadnil, keď určil výživné vo výške 150 eur a zároveň to zohľadnil aj vo vzťahu k úprave styku, keď určil, že každý párný mesiac matka odovzdá maloletého v mieste bydliska otca v určený deň a čas a v určený deň a čas ho od otca prevezme v mieste jeho bydliska, rovnako počas letných prázdnin každý rok, počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov a jarných prázdnin.

40. Odvolací súd dôsledne preskúmal výpočet dlžného výživného a dospel k záveru, že súd správne stanovil otcovi dlžné výživné počnúc dňom podania návrhu matky na Okresný súd vo D. Y., pričom určil výživné od 2.4.2019. Takto vznikol otcovi dlh na výživnom za obdobie od 2.4.2019 do 31.3.2022 vo výške 1.500 eur, ktoré súd povolil otcovi splatiť v splátkach po 100 eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok až do úplného vyrovnania dlhu. Súd povolil otcovi splatiť splátku, nakoľko ide o vyššiu sumu dlžného výživného a aj keď otec žiadal určiť nižšie splátky, súd poukazuje na to, že rok poberal otec rodinné prídavky, ktoré matke neodovzdával, pričom ide o štátnu dávku určenú pre dieťa. Súd pri vypočítaní dlžného výživného vychádzal z toho, že otec na výživu maloletého prispieval sumou 80 eur mesačne od mája 2019. Takto mu na výživnom vznikol dlh vo výške 2.517,57 eur, t.j. 2,33 eur x 29 dní v mesiaci apríl 2019 + 8 mesiacov x 70 eur v roku 2019 + 12 mesiacov x 70 eur v roku 2020 + 12 mesiacov x 70 eur v roku 2021 + 3 mesiace x 70 eur v roku 2022. V mesiaci apríl otec nezaplatil žiadne výživné, preto mu súd pripočítal k celkovému dlhu sumu 150 eur za uvedený mesiac. Od uvedeného vypočítaného dlžného výživného súd odpočítal výdavky, ktoré otec vynaložil na maloletého a ktoré súdu riadne preukázal bločkami. Súd podrobne s oboma rodičmi prešiel tieto bločky v priebehu pojednávania. Matka uviedla svoje námietky ohľadom zaplatených výdavkov, pričom súd zakceptoval námietky týkajúce sa vybavenia detskej izby pre maloletého, keďže matka, ako aj otec museli kúpiť zariadenie do detskej izby pre maloletého, preto súd takýto výdavok otcovi nezapočítal. Na pojednávaní dňa 5.4.2022 súd spočítal v prítomnosti oboch rodičov výdavky pre maloletého, ktoré považoval za odôvodnené, pričom takýto výpočet je zaznamenaný na zvukovom zázname z pojednávania. Po spočítaní všetkých bločkov, ktoré súd uznal za dôvodné v sume 1.805,52 eur, odpočítal bločky, ktoré otec založil na poslednom pojednávaní do spisu, a to lieky v sume 87,59 eur, oblečenie za 90 eur, obuv za 50 eur a zostávajúcu časť (305,52 eur) považoval za približnú cenu cyklistickej sedačky, ku ktorej otec nemal bloček a ktorú zakúpil prostredníctvom internetu. Celkové dlžné výživné, ktoré otec má uhradiť, súd určil vo výške 1.500 eur, ktoré má matka uhradiť v mesačných splátkach po 100 eur tak, aby dlžné výživné bolo splatené v priebehu 15 mesiacov.

41. Následne odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pri jeho výpočte postupoval v zmysle zákona a vypočítal ho matematicky správne. Čo sa týka splatnosti dlžného výživného, súd je povinný postupovať podľa § 232 ods. 3 CSP a zároveň je povinný prihliadnuť aj na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie výhody splátok nebude mať ťaživý dopad na mal dieťa, prípadne či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo dlhšej ako zákonnej lehote. Odvolací súd vzhľadom k povahe pojednávanej veci, priznanému nároku, dĺžke rozhodovania o návrhu určite považuje rozhodnutie súdu za spravodlivé, pretože otcovi muselo byť zrejmé, ako si plní vyživovaciu povinnosť a pri primeranej prezieravosti si mohol predbežne vyčíslit dlžné výživné a vytvárať úspory na úhradu dlžného výživného. Na druhej strane súdom povolená výhoda splátok 100 eur, vzhľadom na výšku dlžného výživného 1.500 eur nebude mať ťaživý dopad na mal dieťa, zároveň poskytuje otcovi primeraný priestor na zabezpečenie sumy dlžného výživného. Pre úplnosť je potrebné dodať, že rozsudky o výživnom sú vykonateľné ich doručením (§ 44 CMP), čím zákonodarca opätovne zdôrazňuje prioritu plnenia výživného vo vzťahu k iným záväzkom povinného.

42. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku v dostatočnom rozsahu vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami a argumentami účastníkov, v odôvodnení uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa požiadavky na odôvodnenie rozsudku v zmysle § 220 ods. 2 až 4 CSP a odvolacia námietka otca ohľadne nedostatku odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie bola nedôvodná.

43. Pokiaľ otec namieta, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí neuviedol ani jediné rozhodnutie vyššej súdnej inštancie, pričom on aj v odvolaní poukazuje na rôzne rozhodnutia odvolacích súdov, odvolací súd dáva do pozornosti, že podľa ust. § 220 ods. 2 CSP je možnosťou, nie povinnosťou súdu v odôvodnení rozhodnutia odkázať na ustálenú rozhodovaciu prax. Za ustálenú rozhodovaciu prax v zmysle tohto ustanovenia však rozhodne nemožno považovať rozhodnutia odvolacích súdov predložené otcom, ktoré v konečnom dôsledku ani nie sú pre konajúci súd právne záväzné. Záväznými sú totiž stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR a s prihladením na čl. 3 Základných princípov CSP aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Na tomto mieste je však potrebné zdôrazniť, že určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, nezameniteľných s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj 5Cdo/87/2017). Pri posúdení a zhodnotení zákonom stanovených východísk na určenie výživného preto súd postupuje diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrváva na určitých striktných hraniciach (porovnaj 8Cdo/50/2017). Súd prvej inštancie sa uvedenými zásadami dôsledne riadil a individuálne posúdil všetky rozhodné skutočnosti pre úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a dospel k správny záverom, ktoré premietol do výrokovej časti svojho rozhodnutia.

44. Z vyššie uvedených dôvodov prijal odvolací súd záver, že súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol aj o zamietnutí návrhu matky a otca v prevyšujúcej časti (výrok VII. - matka žiadala určiť užšiu úpravu styku s maloletým; otec žiadal určiť, že bydlisko maloletého bude v meste C.), ako aj o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal upraviť predbežný styk otca s maloletým (VIII.), preto aj v tejto časti odvolací súd rozsudok považuje za vecne správny a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením (bod 47., 48., 49. odôvodnenia napadnutého rozsudku) a zároveň sa odvolací súd vyššie vysporiadal s ďalšími argumentmi účastníkov konania.

45. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. (o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky a o zastupovaní a spravovaní majetku dieťaťa oboma rodičmi), II. (o určení bydliska maloletému), III. (o určení bežného výživného), IV. (o určení dlžného výživného), V. (o úprave styku otca s maloletým), VI. (o povinnosti matky maloletého na styk s otcom riadne pripraviť), VII. (zamietnutí návrhu matky a otca v prevyšujúcej časti), VIII. (zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia), IX. (o trovách konania) ako v závislom výroku, ako vecne správny potvrdil postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP. Odvolacie námietky oboch rodičov teda nespochybnili vecnú správnosť rozsudku v jeho napadnutých častiach.

46. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladal dôvod pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

47. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).